

ha a mérlegvalódiságot helyreállítottuk és a vállalatoknak módjuk lesz mérlegeikben az ártértékeléseket adómentesen eszközölni, a közkereseti és betéti társaságok is visszahelyezhetők lesznek az általános kereseti adótörvény hatálya alá, ahova tulajdonképpen tartoznak.

Quieta non movere!

L.

Az adófelszólamlási bizottságok új ülészsaka. Az 1924. évi kereseti adó, valamint jövedelem- és vagyonadó kivetéseknek másodfoku felülvizsgálata céljából 1—2 hét múlva újból összeülnek országszerte az adófelszólamlási bizottságok. Ezen bizottságokra vonatkozólag jelenleg két alaptörvényünk intézkedik: az 1909 : X. t.-c. és az 1920 : XXIII. t.-c. Ezeket kiegészíti a szanalási törvény alapján kiadott 7500/1924. sz. P. M. rendelet.

A felszólamlási bizottságoknak jogköre igen széles; vonatkozik egyfelől az I. foku határozat ellen beadott felebbezéseknek elbírálására, másfelől a felebbezéssel meg nem támadott I. foku határozatoknak revíziójára is: A felebbezések felülbírálásánál a felszólamlási bizottság nincs a felebbezésben megjelölt határokhoz kötve, hanem ha tárgyalása közben előbb nem ismert adatok merülnek fel, ezeknek mérlegelésével az elsőfokon megállapított adótételt felemelheti, avagy leszállíthatja. A meg nem felebbezett határozatok revíziójánál pedig, ha úgy találja, hogy a meg nem felebbezett határozatban megállapított jövedelem, illetőleg vagyon a fél valószínű jövedelménél, illetve vagyonánál kevesebb, akkor az elsőfokon megállapított adót felemelheti. Megállapítható tehát az, hogy a felszólamlási bizottságok jogköre inkább in favorem aerarii van kiépitve. Az elsőfoku adó kivetések elleni felebbezéseket a kézbesítéstől számított 15 nap alatt kell benyújtani. Az igazolási határidő ezen felebbezési határidőn túl még további 15 nap (1909 : X. t.-c. 57. §.). A felebbezésekben az adóköteles fél állításait bizonyítani köteles, illetőleg az állításának igazolására szolgáló bizonyítékokat már a felebbezésben köteles megjelölni. Az adófelszólamlási bizottság működésének keretében és célja érdekében fel van jogosítva arra, hogy az adókötelest felvilágosítások adása végett beidézze, hogy tőle meghatározott kérdésekre feleletet kérhessen és illetőleg a nyereség-veszteségszámlát bekövetelje, hogy a tárgyalásra tanukat és szakértőket meghívjon és kihallgasson, esetleg a járásbíróság által eskü alatt kihallgattasson, hogy könyvvizsgálatot rendeljen el. A felszólamlási bizottság határozata ellen, annak kézbesítésétől számított 15 nap alatt, panasszal élhet úgy az adózó, mint a bizottság előadója, még pedig szinte minden korlátozó szabály nélkül. Kiemelendő azonban, hogy a könyvvizsgálatot elrendelő hatá-

rozat ellen jogorvoslátnak helye nincs. A panasz a határozat végrehajtása tekintetében halasztó hatállyal nem bír.

A szakmák szerinti adókiivetés. Az érvényben lévő rendelkezések szerint az egyenes adók kiivetése és a kiivetés alapját képező adatgyűjtés eddig Budapesten a közigazgatási kerületek szerint történt az illető kerületekre illetékes adófelügyelő-helyettesek útján. Ennek a rendszernek azonban, különösen az elmúlt esztendőben, több hátránya mutatkozott. Elsősorban aránytalan volt az adókiivetés egy és ugyanazon foglalkozási ág keretein belül akkor, amikor az azonos foglalkozású adózók esetleg súlyosabb elbírálás alá estek, mint a másik kerületbeliek, másodsorban pedig az egyes foglalkozási ágak adóterhe között mutatkozott aránytalanság.

Ezen a hibán kívánt a pénzügyminiszterium segíteni akkor, mikor az eddigi gyakorlat megváltoztatásával az adatgyűjtési munkálatokat szakmák szerint csoportosítva, ruházta egy-egy adófelügyelő-helyettesre, tekintet nélkül arra, hogy az illető szakmához tartozó adóalany melyik közigazgatási kerületben lakik. Ez az adatgyűjtés elsősorban az 1925. évi általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadó kiivetésénél alkalmaztatik. Az adófelügyelő-helyettesek adatgyűjtés céljából az egyes érdekképviselőkhöz fordultak és ezeket kettős irányú munkálat elkészítésére hívták fel. Elsősorban ugyanis azt kérték, hogy általánosságban ismertessék velük az illető szakma 1924. esztendei üzletmenetét. Másodsorban pedig az illető szakmához tartozó adózókat osszák be a jövedelmezőség és a vagyoni viszonyok arányában 4—6 kategóriába. A kategóriákba való ezen beosztás a jövedelmek vagy vagyonok számszerű feltüntetése nélkül történnék és azok célja kizárólag az, hogy a kb. egy jövedelmű és vagyonú adózók az adókiivetés arányossága céljából egy-egy csoportba foglaltassanak. Az ezen munkát végző érdekképviselőket mindenütt felhívták az adófelügyelő-helyettesek figyelmét arra, hogy az általuk végzett kategorizálási munkálat csak külső ismérveken alapul, tehát az egyes adózók tényleges jövedelmi és vagyoni viszonyairól pontos képet nem ad, minek folyományaképp módot kell nyújtani arra, hogy az adózók könyveikkel vagy egyébként bármikor bizonyíthassák azt, hogy az érdekképviselőket tulságosan magas kategóriába osztották be. Az ilyen igazolásoknak tehát okvetlenül helyt kell adni.

Az adók arányos kiivetésének szempontjából mindenestre jelentős haladás az, hogy ezt a kategorizálási munkálatot maguk az érdekképviselőket végzik. Éppen az elmúlt esztendei adókiivetés során láthattuk azt, hogy az adózók bevallásával szemben igen gyakran annak az összeiró bizottságnak a becsléseit fogadták el alapul, amely bizottság az